

Dödsfall och jordfästning

1	Uppgifter om dödsfall.....	2
1.1	Anmälan om dödsfall.....	2
1.2	Anmälan om förrättad jordfästning.....	2
1.3	Kungörelse av dödsfall vid gudstjänst och i tidning	2
2	Jordfästning	3
2.1	Jordfästningens förrättare och plats	3
2.2	Gravsättning eller kremering i Finland när en person avlidit utomlands.....	3
2.3	Avhämtning av askan från utlandet och placering i begravningsplatsen	3
2.4	Jordfästning av frånvarande stoft	3
2.5	Jordfästning av en avliden som hört till ett annat kyrkosamfund	3
2.6	Jordfästning av en person som inte hört till kyrkan.....	4
3	Gravrätt och gravplats	4
4	Kremering.....	4
5	Begravning av foster yngre än 22 veckor.....	5
6	Registrering av uppgifter om ett avlidet nöddöpt barn	5
7	Dödförklaring	5
8	Blankettmall för begravningsavtal.....	5
9	Offentligheten för uppgifter om tidpunkt och plats för jordfästning	6

1 Uppgifter om dödsfall

1.1 Anmälan om dödsfall

Läkaren fastställer dödsfallet och fyller i en tredelad blankett som omfattar dödsattest, anmälan om dödsfall till befolkningsdatasystemet och begravningstillstånd.

Dödsattest

Läkaren skickar dödsattesten till rättsmedicinska enheten vid Institutet för hälsa och välfärd¹, som granskar den och sänder den vidare till Statistikcentralen. På begäran ger läkaren en kopia av dödsattesten till de närmaste anhöriga.

Anmälan om dödsfall till befolkningsdatasystemet

Läkaren skickar blanketten till magistraten i den avlidnes sista hemkommun. Magistraten registrerar uppgiften om dödsfallet i befolkningsdatasystemet.

För att en uppgift om dödsfall utomlands ska kunna registreras i det finländska befolkningsdatasystemet ska personens dödsattest i original och en officiellt bestyrkt kopia av denna sändas till närmaste finländska beskickning eller till magistraten i den avlidnes sista hemkommun i Finland. Eftersom dödsattesten vanligen skrivs på det utfärdande landets språk ska den översättas till svenska/finska av en auktoriserad översättare.

För dödfödda registreras ingen anmälan om dödsfall i befolkningsdatasystemet, utan läkaren meddelar uppgiften om dödsfallet till Folkpensionsanstalten (Fpa). Till Fpa sänds också en anmälan om barn som avlidit inom 28 dygn efter födseln.

Begravningstillstånd

Läkaren utfärdar begravningstillstånd till den person som uppgett sig sköta begravningen. Denna person sänder tillståndet vidare till ägaren av begravningsplatsen eller krematoriet. Om dödsfallet har registrerats i befolkningsdatasystemet behövs inte begravningstillståndet för jordfästning eller kremering.

1.2 Anmälan om förrättad jordfästning

Begravningsplatsens eller krematoriets ägare ska efter jordfästningen eller kremeringen omedelbart meddela förrättningens tidpunkt och plats till den avlidnes sista församling eller magistrat. Anmälan kan göras på blanketten Begravningstillstånd, på Befolkningsregistercentralens blankett (BRC 1.53) eller på en utskrift från gravbokföringsprogrammet.

1.3 Kungörelse av dödsfall vid gudstjänst och i tidning

---

¹ www.thl.fi

En församlingsmedlems död kungörs också i den avlidnas hemförsamling och i tidning enligt överenskommelse med den avlidnes anhöriga.

2 Jordfästning

2.1 Jordfästningens förrättare och plats

Jordfästningen förrättas av en präst i en kyrka, i ett begravningskapell, vid graven eller hemma hos den avlidne enligt hur de närmaste anhöriga² kommer överens om saken med prästen/församlingen.

I undantagsfall kan jordfästning av en medlem av kyrkan förrättas av en präst i någon annan kristen kyrka eller ett med den jämförbart samfund, ifall detta grundar sig på den avlidnes klart uttalade vilja och överenskommelse nås med församlingens kyrkoherde.³

2.2 Gravsättning eller kremering i Finland när en person avlidit utomlands

Om en person som bott och avlidit utomlands gravsätts eller kremeras i Finland kan man även be rättsläkaren om begravningsstillstånd.

2.3 Avhämtning av askan från utlandet och placering i begravningsplatsen

Avhämtning av askan från utlandet kräver inga dokument. Församlingen behöver inga dokument för placering av askan. De anhöriga ska dock ge de uppgifter som behövs för gravregistret. Av särskilda skäl kan församlingen kräva en noggrannare utredning av askans ursprung. Innan askan av en finsk medborgare eller en i Finland varaktigt bosatt utlänning placeras i en begravningsplats ska församlingen försäkra sig om att uppgiften om dödsfallet har registrerats i befolkningsdatasystemet.

2.4 Jordfästning av frånvarande stoft

Jordfästning kan enligt anvisningarna i kyrkohandboken förrättas utan att den avlidnes stoft är på plats, om en person som anmäلتs försvunnen har dödförklarats eller begravts någon annanstans utan jordfästning. De anhöriga bör underrättas om att den rättsliga dödförklaringen ska ske separat. Dödförklaringen ska ske före jordfästningen. Församlingen kan dock i samråd med de anhöriga anordna en minnesstund redan innan personen dödförklarats.

2.5 Jordfästning av en avliden som hört till ett annat kyrkosamfund

Prästen i en evangelisk-luthersk församling kan få en begäran om jordfästning av en avliden som hört till ett annat kristet kyrkosamfund. Jordfästningen måste grunda sig på den avlidnes egna uttryckliga önskan. Frågan ska dessutom diskuteras med en representant för den församling som den avlidne tillhört. I praktiken förutsätter detta att man å tjänstens vägnar kontaktar den aktuella församlingen om jordfästningen. Denna kontakt kan inte åläggas endast de anhöriga.

---

² Begravningslagen 23 §

³ KO 2:22

Församlingen kan inte ålägga de anhöriga att ordna en kristen begravning för en församlingsmedlem. I konfliktsituationer kan man diskutera frågan, men inga administrativa beslut kan fattas.

2.6 Jordfästning av en person som inte hört till evangelisk-lutherska kyrkan

En person som inte hört till evangelisk-lutherska kyrkan kan jordfästas om de anhöriga eller andra som har hand om begravningen begär detta. Jordfästning ska dock inte förrättas om den avlidne klart har uttryckt en motsatt önskan eller om prästen på basis av själavårdande samtal eller någon annan grund anser att det inte föreligger tillräckliga skäl för en kyrklig jordfästning.⁴ Prästen är inte heller skyldig att i strid med sin egen övertygelse på den avlidnes önskan förrätta jordfästning av en person som inte hört till kyrkan.⁵

De ovan nämnda principerna förutsätter att prästen har tillfälle att diskutera om saken med de anhöriga innan något avtal om jordfästningen görs. Tidpunkten för jordfästningen kan därför inte fastställas förrän prästen samtalat med de anhöriga.

3 Gravrätt och gravplats

Församlingen ska överlåta en gravplats till alla invånare⁶ i den egna kommunen. Församlingen kan även överlåta gravplatser till andra. Personer som har rätt att gravsättas i en tidigare överlåten grav har denna rätt oberoende av boningsort. Församlingen ska erbjuda invånarna i den egna kommunen både kistbegravning och kremering. Församlingen är på begäran skyldig att överlåta en gravplats på ett konfessionslöst gravområde.

Grunderna för begravningsavgiften ska vara desamma för alla kommuninvånare oberoende av om den avlidna är medlem i evangelisk-lutherska kyrkan eller inte. Det är kommunens skyldighet att stå för begravningskostnaderna för medellösa avlidna.

4 Kremering

Kremering kan jämföras med kistbegravning.⁷ Jordfästningen sker före kremeringen. Den kan ske efter kremeringen till exempel då dödsfallet inträffat utomlands.

I Finland får en avliden kremeras endast av ett krematorium som godkänts av regionförvaltningsverket. Askan kan också överlåtas för placering någon annanstans. Den anhörige som avhämtar askan undertecknar ett kvitto, där gravplatsen skall framgå. Endast med tillstånd av mark- eller vattenområdets ägare kan askan gravsättas eller strös ut någon annanstans än på begravningsplatsen. I begravningslagen finns bestämmelser om register som huvudmannen för begravningsplatsen eller krematoriet ska upprätthålla.

Askan ska inom ett år efter kremeringen gravsättas eller på något annat bestående sätt placeras på en plats.⁸

---

⁴ KO 2:23

⁵ KO 2:23

⁶ Begravningslagen 6 §

⁷ Hälsoskyddsförordningen 40 §

⁸ Begravningslagen 19 §

5 Begravning av foster yngre än 22 veckor

För foster som dött efter att ha blivit 22 veckor förrättas alltid jordfästning. Foster yngre än 22 veckor kan jordfästas och gravsättas enligt överenskommelse med föräldrarna. Om ingen jordfästning förrättas är det ändå möjligt att ordna en andaktsstund på sjukhuset, i kyrkan eller hemma.

Eftersom dödfödda barn inte registreras i befolkningsdatasystemet eller kyrkböckerna behövs för begravningsplatsens bokföring endast ett begravningsstillstånd av en verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården eller en läkare. Begravningsstillståndet behövs för gravsättningen och för en eventuell jordfästning.

6 Registrering av uppgifter om ett avlidet nöddöpt barn

Ett barn registreras som medlem av församlingen på basis av nöddopet och anmäls till befolkningsdatasystemet.

7 Dödförklaring

Tingsrätten fattar beslut om dödförklaring av en försvunnen person. Tingsrätten meddelar beslutet till befolkningsdatasystemet, varifrån det uppdateras i Kirjuri.⁹

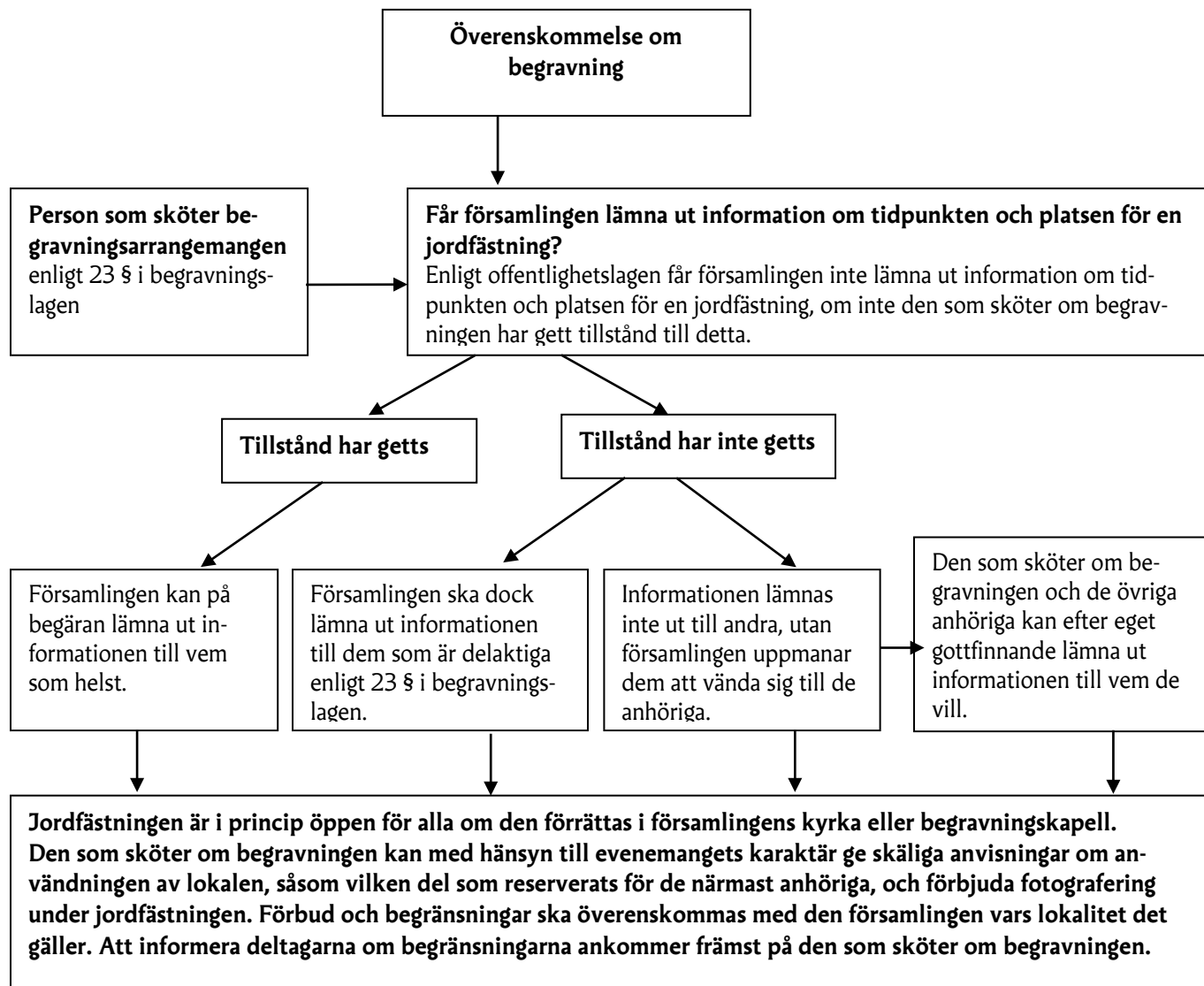
8 Blankettmall för begravningsavtal

I samband med begravningen avtalas om många praktiska frågor. Det är bra att för den person som har hand om begravningen särskilt anteckna vad som avtalats (ett exemplar till de anhöriga och ett till församlingen). För detta ändamål finns en blankettmall i Sacrista. Församlingen kan vid behov omarbeta blankettmallen enligt sina egna önskemål och sin egen praxis.

---

⁹ Lagen om dödförklaring 127/2005

9 Offentligheten för uppgifter om tidpunkt och plats för jordfästning

**Begravningslagen 23 §
Begravningsarrangemang**

Om den avlidne inte under sin livstid uttryckligen har önskat att en viss person skall ha hand om de arrangemang som hänför sig till gravsättning, kremering och hantering av askan, kan arrangemangen skötas av den avlidnes efterlevande make eller den person som vid tidpunkten för dödsfallet fortgående levde i gemensamt hushåll med den avlidne under äktenskapsliknande förhållanden samt de närmaste arvingarna.

Om ingen av de personer som avses i 1 mom. har hand om arrangemangen kan de även skötas av någon annan närstående till den avlidne. I annat fall skall arrangemangen skötas av den kommun där den avlidne hade sin i lagen om hemkommun avsedda hemkommun vid tidpunkten för dödsfallet eller, om den avlidne inte hade någon hemkommun, den kommun där den avlidne bodde vid tidpunkten för dödsfallet.

Om någon annan än en delägare i dödsboet har svarat för begravningsarrangemangen har han eller hon rätt att få ersättning för skäliga begravningskostnader av dödsboets medel.

Om de i 1 mom. avsedda personerna inte når enighet om begravnings sättet eller platsen för gravsättning eller begravningsförrättningen, behandlas ärendet på talan av en person som avses i 1 mom. av tingsrätten i den domkrets till vilken den avlidnes hemkommun hörde vid tidpunkten för dödsfallet.